

Att.:

Freja Mangs

Energistyrelsen

af@ens.dk

Høringsvar fra Business Region North Denmark vedrørende Analyseforudsætninger til Energinet 2025

Hermed fremsender Business Region North Denmark (BRN) høringssvar til Energistyrelsen vedrørende "Analyseforudsætninger til Energinet 2025".

BRN er et erhvervspolitisk samarbejde mellem de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Formålet med BRN er at styrke rammebetingelserne for vækst, udvikling og jobskabelse i hele Nordjylland gennem fælles strategiske indsatser, hvoraf udvidelsen af det nordjyske el-transmissionsnet er en af disse.

Indledningsvist vil vi gerne rose Energistyrelsen for at holde et åbent høringsmøde i forbindelse med nærværende høringsproces, og vil i det følgende præsentere de nordjyske synspunkter vedr. antagelserne om udviklingen i elnettet, der beskrives i høringsudgaven til AF25.

I Nordjylland oplever vi betydelige udfordringer med kapaciteten i elnettet. I 2023 fik Nordjylland afvist alle 38 ansøgte statslige 21 af dem pga. utilstrækkeligt elnet. Nordjyske virksomheder og VE-opstillere oplever fortsat den dag i dag betydelige udfordringer med den manglende kapacitet i elnettet. De ser ind i usikkerhed og årelange ventetider på de nødvendige netudvidelser, der er en forudsætning for deres bidrag til den grønne omstilling samt for den regionale erhvervsudvikling og konkurrenceevne.

Når VE-opstillere og virksomheder ikke kan få sikkerhed for, hvornår de kan få deres kapacitet i elnettet, så svækker det deres business case, deres investeringslyst og dermed deres ønske om at bidrage til de nationale målsætninger om henholdsvis en firdobling af elproduktion fra VE på land inden 2030 samt 70 procent målsætningen. Konsekvensen er yderligere forsinkelser og i værste fald, at den grønne omstilling går helt i stå.

For at synliggøre bredden og dybden i udfordringen og sammen arbejde for at løse den, har vi etableret en nordjysk elnetalliance, der består af BRN, Green Hub Denmark, Agillix, DI Vendsyssel, DI Thy Mors, DI Aalborg, Skagen Havn, Dansk Metal Aalborg, Dansk Metal Himmerland, Dansk Metal Vendsyssel, Dansk Metal Thy Mors, Port of Hirtshals, Norddanmarks EU-kontor, Erhverv Norddanmark, Erhvervshus Nord og Green Port North.

For at have et dataunderstøttet grundlag at arbejde ud fra, har vi lavet vores egen dataindsamling blandt de nordjyske kommuner to år i træk for at klargøre behovet for elnetudbygninger i de kommende år. Begge år viste resultaterne, at Nordjylland ser ind i en stor udbygning.

Tallene indsamlet i 2025 viser, at vores lave scenarie lægger op til en udbygning svarende til 8043 MW sol og 1227 MW vind og i vores højeste scenarie har vi helt op mod 12832 MW sol og 1788 MW vind.¹ I jeres metode notat *"Analyseforudsætninger til Energinet 2025 – Solceller og landvind"*, præsenterer I tal for hele Jylland og Fyn (DK1) svarende til 8569 MW sol og 1735 MW vind, i hele perioden 2025 til 2049. Medmindre Nordjylland er den eneste region, der kigger ind i en markant udbygning af vedvarende energi, vil vi mene, at der er diskrepans mellem forventede VE-anlæg blandt de nordjyske kommuner og samme for Energistyrelsen/Energinet.

Vi efterspørger derfor en tættere koordinering mellem kommunerne og Energistyrelsen i dataindsamlingen der kommer til at ligge til grund for Energinets Langtids Udviklingsplan. Endvidere mener vi, at en generel større transparens om kommende VE anlæg, herunder en offentliggørelse af projekter, der ligger i pipeline hos Energinet, ville kunne sikre, at alle parter har samme udgangspunkt for deres planlægning af VE-udbygning. Herudover efterspørger vi ligeledes, at alle foreslåede udbygninger i LUP26 vil blive præsenteret med en tidsplan med et estimat for realisering. Dette er afgørende for at skabe forudsigelighed for både virksomheder og kommuner for at sikre, at udbygningen sker i takt med de faktiske udviklings- og investeringsplaner i Nordjylland. Dette konkrete tidsperspektiv vil gøre det muligt at følge fremdriften og de fastlagte milepæle og dermed skabe bedre forudsætninger for fremadrettet investeringer.

I forhold til analyseforudsætningerne vil vi gerne rose elforbrugsfremskrivelsen i søfarten som konsekvens af EU's lovgivning om anvendelse af landstrøm. Vi ønsker samtidig at pointere vigtigheden af, at dette også tilpasses de regionale behov. Nordjyske havne er vital infrastruktur for både Danmark og Europa, og hvis havnene skal tilbyde både landstrøm og ladestrøm til færger i spidsbelastningsperioder, er det behov for en markant udbygning.

Afslutningsvist efterlyser vi, at analyseforudsætningerne tager højde for den sikkerhedspolitisk dimension, og at investeringer i el-infrastrukturen ses i sammenhæng med Danmarks forpligtelser i NATO-samarbejdet og de planlagte investeringer i forsvarsindustrien og i transport og logistiknettet (havne, jernbaner, veje og lufthavne), der skal understøtte militær mobilitet.

Vi ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på, at op til 1,5 pct. af det samlede forsvarsbudget kan anvendes til netop denne type infrastrukturelle investeringer. I Nordjylland er dette særligt relevant i lyset af Flådestationen i Frederikshavn, etablering af ny militær skibsbygningsfacilitet til flådefartøjer i Frederikshavn, ammunitionsfabrikken i Elling og de tilknyttede industriprojekter, som samlet stiller stigende krav til en robust og kapacitetsstærk energinfrastruktur.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, såfremt det måtte ønskes.

Med venlig hilsen

Christine Lunde

Sekretariatschef

Business Region North Denmark

clc@aalborg.dk

¹ Vores højeste scenarie medtager alle energiprojekter kommunerne har indmeldt. Vores laveste scenarie medtager energiprojekter med høj realiserings sandsynlighed (jvf kommunernes egen vurdering).